

Profesorul universitar, doctorul habilitat în științe fizico-matematice Efim Aramă împlinește recent 70 de ani, patruzeci și doi dintre ei au fost dedicați învățământului superior medical, activând în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Profesorul Efim Aramă este o personalitate care s-a remarcat printr-o bogată activitate didactică și de cercetare în domeniul fizicii și biofizicii, activitate ce i-a adus un prestigiu științific recunoscut de comunitatea academică din țară și de peste hotare.

S-a născut la 19 noiembrie 1942, în satul Negureni, raionul Telenești, într-o familie de agricultori.

În anul 1966 a absolvit Institutul Pedagogic „Alec Russo” din or. Bălți, facultatea de Fizică și Matematică, specialitatea Fizică și discipline tehnice. La Universitatea de Stat de Medicină „Nicolae Testemițanu” vine și activează din 1970 în cadrul Catedrei Fizica Medicală, care mai apoi este redenumită și, astăzi, se numește Catedra Fiziologia Omului și Biofizică. A urcat consecutiv treptele ierarhiei universitare de la asistent la conferențiar și apoi – profesor universitar.

Paralel cu activitatea didactică universitară, și-a făcut studiile în doctoratură la Institutul de Fizică Aplicată (IFA) al Academiei de Științe a Moldovei (1974-1978). În 1983 susține teza de doctor în științe fizico-matematice, având în calitate de conducător științific savantul cu renume în domeniul fizicii semiconductorilor, academicianul Sergiu Rădăuțan. Continuă această colaborare cu Institutul de Fizică Aplicată, a cărei rezultate se valorifică în numeroase studii, inclusiv în teza de doctor habilitat cu tema „Influența dopării și politipiei asupra spectrelor optice ale sulfizilor multicomponenți stratificați și structurile cu bariere la suprafață pe baza lor” (2001).

Interesele științifice ale profesorului Efim Aramă țin de domeniile: tehnologii avansate de obținere a cristalelor semiconductoare; optica sulfizilor multicomponenți stratificați; aparate optoelectronice cu aplicare în domeniul medicinei, biofizicii medicale și farmaceutice.

Fig. 1. Măsurător cu afișaj digital de radiație ultravioletă.

Tuturor cercetărilor fundamentale, efectuate în domeniul semiconductorilor, profesorul Efim Aramă le-a găsit componenta aplicativă, implementându-le în practica medicală. Detectorii de radiație ultravioletă (UV), fotovaricapii și comutatoarele de curent și-au găsit terenul său cel mai fertil de aplicare anume în tehnica și tehnologiile medicale. Un rezultat de rezonanță al acestor cercetări sunt dozimetrele de radiație UV, (brevet de invenție nr. 2466), care au fost implementate în practica medicală (fig. 1, 2).

Fig. 2. Dispozitiv cu scală logaritmică pentru măsurarea intensității radiației ultraviolete.

Pe parcursul a mai multor ani, colaborează fructuos cu savanții de la Institutul de Spectroscopie al Academiei de Științe din Federația Rusă: academicianul Evghenii A. Vinogradov și profesorul Gherman N. Jijin, renumiți prin cercetări importante în domeniul spectroscopiei Raman, Semion V. Slobodciov profesor la prestigiosul Fizteh din Sankt Petersburg și, nu în ultimul rând, cu academicianul Radu Negoescu, România (Institutul Sănătate Publică, București). Colaborarea benefică cu iluștrii savanți de talie internațională, a dus la elaborarea și implementarea cu succes în practica medicală a mai multor aparate din domeniul bifizicii. Aceste invenții au fost menționate cu medalii la expozițiile internaționale, cea mai recentă, Inventica-2012, Iași, România. De asemenea a fost apreciat cu medalia de bronz la Expoziția Internațională specializată „Infoinvent”, Chișinău, 2011, aparatul „Dispozitiv pentru testarea materialelor biologice” (brevet de invenție nr. 266, autori Olga Belic, Efim Aramă).

Profesorul Efim Aramă a fost îndrumător la 4 teze de doctor în medicină, este autorul a peste 180 de lucrări științifico-didactice, inclusiv 2, monografii, 11 manuale și materiale științifico-didactice pentru studenți, 7 brevete de invenție, înalt apreciate de comunitățile științifice naționale și internaționale, publicate în diferite reviste științifice prestigioase din țară și de peste hotare.

În anul 2010, pentru contribuții deosebite în dezvoltarea științei și pregătirea specialiștilor de înaltă calificare în domeniul medicinei, activitate științifico-metodică intensă profesorului Efim Aramă i s-a conferit titlul onorific „Om Emerit”.

În numele Senatului, comunitatea academică a universității, îi urăm domnului profesor Efim Aramă multă sănătate, succese și noi realizări pe tărâmul activității didactice și științifice. Îi dorim ca și pe viitor să emane bunătațe sufletească față de studenți, să le cultive înțelepciune prin cunoștințele sale și tendința de autoafirmare prin muncă asiduă și continuă în domeniul profesional.

Ion Ababii, dr. h., profesor, academician
Rector al USMF „Nicolae Testemițanu”